

REFERAT Sundheds- og Omsorgsudvalget d. 23-08-2023

Mødedato Onsdag d. 23. august 2023 kl. 14:00

Mødested Lokale 390

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Referat fra seneste møde.....	4
Det vilde problem: Sundhed (skal) ind i alt.....	5
Serviceeftersyn af organisering i Sundhed og Omsorg.....	7
Forslag fra EL om evaluering af omstruktureringen i Sundhed og Omsorg.....	8
Belysning af partiernes budgetforslag.....	10
Forventet regnskab.....	11
Selvstyrende og selvvisiterende teams.....	12
Mundtlige orienteringer.....	13
Sager på vej.....	14
Årshjul for Sundheds- og Omsorgsudvalget.....	15
Eventuelt.....	16

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2023-009752

Beslutninger

Godkendt.

Bilag

Kommenteret dagsorden

Punkt 2: Referat fra seneste møde

EMN-2023-009752

Beslutninger

Taget til efterretning.

Bilag

Referat fra møde i Sundheds- og Omsorgsudvalget 28. juni 2023

Punkt 3: Det vilde problem: Sundhed (skal) ind i alt

EMN-2023-006926

Beslutninger

Udvalget kunne enstemmigt tiltræde indstillingen i overensstemmelse med Magistratens anbefaling. Jan Ravn Christensen var forhindret i at deltage i udvalgets behandling af sagen.

Resume

Sundhedssystemet er en af støttepillerne i det danske velfærdssamfund. Et sundhedssystem, der igennem årtier har gjort, at vi lever længere, men hvor vi må konstatere, at det sker samtidig med, at en række udfordringer vokser frem. For det første følger antallet af sunde leveår uden sygdom ikke med udviklingen i levetiden. Det betyder, at den voksende ældrebefolkning har flere år, hvor de ældre må leve med sygdom, som kræver pleje og behandling. Dobbeltheden i den demografiske udvikling betyder, at vi hverken har hænderne eller økonomien til at varetage det pres, der er på sundhedsvæsenet.

For det andet ser vi et skift i sygdomsbyrden over de næste 30 år, hvor de mentale lidelser, som angst, stress og mistrivsel, og neurologiske sygdomme, som alzheimers og demens, vokser. Dette kombineret med bl.a. for lidt fysisk aktivitet og forkert kost gør, at flere lever med en eller flere kroniske sygdomme.

Endelig er der – i historiens mest velstående øjeblik – en sammenhæng mellem, hvem du er, og hvilken slags sundhedsindsats du kan forvente at få. Den sociale ulighed i sundhed og skævvridningen har store menneskelige og samfundsmæssige omkostninger.

Omvendt er der også et sundhedspotentiale, der ikke udnyttes fuldt ud. Det er ikke bæredygtigt, i den tid vi lever i, med stadig stigende pres på arbejds- og sundhedssektoren, og hvor vi har brug for en sund og erhvervsaktiv befolkning. Både årsager til og mulige løsninger på ovenstående udfordringer griber ind i rigtig mange faktorer og områder i kommunens velfærd, hvilket gør problemet vildt.

Byrådet bliver bedt om at godkende den foreløbige pro-blemforståelse for Sundhed (skal) ind i alt. På baggrund af problemforståelsen foreslås tre spor, der skal danne ramme om det videre arbejde. Byrådet bliver bedt om at godkende de tre spor og de første prøvehandlinger i spor 1 vedrørende fremtidens serviceniveau. Prøvehandlingerne vil efterfølgende blive konkretiseret og afsøgt i forhold til lovgivning.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) byrådet drøfter og godkender den nuværende pro-blemforståelse for Sundhed (skal) ind i alt.

At 2) byrådet drøfter, kvalificerer og godkender de 3 spor for det videre arbejde:

- Fremtidens service
- Strukturelle rammer for levevilkår
- Mindre social ulighed i sundhed

At 3) byrådet godkender de første prøvehandlinger i spor 1 vedrørende fremtidens service:

Al magt til civilsamfundet – Afprøvning af ”Opgaveudbud”, hvor flere aktører inviteres ind i et partnerskab for opgaveløsninger i et geografisk område.

Borgerdreven velfærd – Afprøvning af pårørende-kontrakter og omvendt visitation

Differentieret serviceniveau – Afprøvning af differentiering på genoptræningsplanerne

At 4) byrådet kvalificerer spor 2 og 3 og godkender, at mulighedsrummene og de første prøvehandlinger for de to spor præsenteres for byrådet i løbet af efteråret.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Sagsforløb

Udvalg: Magistraten

Dato: 12-06-2023

Punktnummer:

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 12. juni 2023 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorgs indstilling af 2. juni 2023.

I forbindelse med udvalgsdrøftelsen af ”anbefalinger fra det tidligere § 17.4-udvalg (sundhedsfremmeudvalg)” har Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg udarbejdet et notat. Dette fremsendes til Magistraten.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 21-06-2023

Punktnummer:

Sagens behandling blev udsat i byrådets møde den 21. juni 2023.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 16-08-2023

Punktnummer: 10

Fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 16. august 2023.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Arbejdet med Sundhed ind i alt

Notat MSO 15.06.2023 (påført 20.06.2023)

Udvalgserklæring

Byrådsdebat 16.08.2023

Notat med opfølgning på byrådets drøftelse

Punkt 4: Serviceeftersyn af organisering i Sundhed og Omsorg

EMN-2023-009752

Beslutninger

Forvaltningen gav orientering, som udvalget tog til efterretning. Udvalget vil gerne have Mads Koch Hansen på besøg i udvalget i den videre proces, hvor inddragelse af tillidsrepræsentanter også overvejes.

Bilag

Kommissorium for serviceeftersyn af organisering, udkast

Punkt 5: Forslag fra EL om evaluering af omstruktureringen i Sundhed og Omsorg

EMN-2022-512185

Beslutninger

Udvalget kunne enstemmigt anbefale, at byrådet tiltræder forslaget, og der igangsættes et serviceeftersyn af organiseringen i Sundhed og Omsorg som beskrevet.

Jan Ravn Christensen var forhindret i at deltage i udvalgets behandling af sagen.

Beslutningsforslag fra EL

Beslutningspunkter

Ad 1) MSO iværksætter i samarbejde med relevante fagforeninger evaluering af omstruktureringen i MSO.

Hvorfor fremsendes indstillingen?

Omstruktureringen skulle blandt andet sikre øget fokus på dialogen med borgere og pårørende, fremgår det i forslaget. Samtidig vil kommunen oprette en klageinstans, en slags kommunal ombudsmand, som skal sikre, at alvorlige klager over plejehjem havner på forvaltningschefens bord.

Da omstruktureringen i MSO blev gennemført blev både proces og omstruktureringen problematiseret:

fx udtrykker ledere af plejehjem og plejecentre i Viby og Højbjerg, oktober 2020, at en gennemgribende omstrukturering af ældreplejen i Aarhus ikke er den rette vej at gå.

Kirsten Blaabjerg Pedersen, fællestillidsrepræsentant for sygeplejerskerne i Sundhed og Omsorg, Aarhus Kommune, udtrykker det således i marts 2021: "Det er borgerne og dygtige medarbejdere, der bliver tabere, når Aarhus Kommune haster omstruktureringer igennem på sundheds- og omsorgsområdet... Grundlæggende er vi som sygeplejersker omstillingsparate og indstillede på at gå mange ekstra skridt. Det kræver blot, vi bliver inddraget, lyttet til og føler, at vores arbejdsgever anerkender vores indsats. Det virker som logik, men det er det i øjeblikket ikke for Sundhed & Omsorg i Aarhus Kommune."

Februar 2021 kan man læse følgende konklusion: FOA Århus næstformand Mette Fuglsig Schjødt er ikke overbevist om, at den nye struktur vil forbedre forholdene i byens ældrepleje

Enhedslisten var klar i sin vision: Vi har brug for, at supervision, faglig refleksion og ytringsfrihed bliver en integreret del af hverdagen og ikke flere ledelseslag, mere kontrol og flere tjenstlige samtaler. Vi har brug for en ledelse, der repræsenterer en faglighed, og der ved, hvad der foregår og reflekterer sammen med personale og pårørende.

Hvilken værdi for borgere og samfund?

Medarbejdernes stemme skal høres, når der skabes omstruktureringen.

Det politiske niveau skylder at følge op på den rejste kritik og problematikkerne, så vi kan ændre uhensigtsmæssigheder og imødekomme medarbejderne.

Hvad igangsættes?

MSO iværksætter i samarbejde med relevante fagforeninger evaluering af omstruktureringen.

Overordnede og kvalitative vurderinger

Fx

- Hvordan er samarbejdet mellem fagforeningerne og forvaltningen ift. omstruktureringen?
- Hvordan oplever medarbejderne - de forskellige faggrupper - omstruktureringen?
- I hvilket omfang har omstruktureringen lykket med at indfri målsætningerne fremsat i forvaltningen?
- I hvilket omfang har omstruktureringen levet op til de anbefalinger, som Sundhed og omsorgsudvalget fremsatte
fx: hvilke tiltag er iværksat ift. at "kultur er fundamentet for forandring" (fokus på uddannelse, mesterlære, magtanvendelse, sundhedsfaglig ledelse mv.) - hvad er medarbejdernes vurdering heraf?
- Har den nye struktur forbedret forholdene i byens ældrepleje?
- Har den nye struktur betydet mere silotænkning og hæmmet det nødvendige samarbejde omkring borgeren?
- Hvordan opleves opdelingen i søjlerne?
- Er der logiske arbejds gange - også for medarbejderne?
- Hvordan sikres der sammenhæng mellem søjlerne og visitationen, når borgernes behov forandres?
- Hvordan er der taget hånd om, at medarbejderne ikke reelt bliver opdelt i et A- og B-hold?
- Er arbejdsvilkårene blevet væsentligt mere attraktive i Sundhedsenheden end i Hjemmeplejen?
- Er der ændringsforslag, som vil kunne forbedre strukturen?

Konkrete spørgsmål

fx

- Hvor mange medarbejdere har forladt jobbet i perioden?
- Er enhedernes størrelse passende?
- Hvordan vurderes fagligheden - er der blevet skruet mere op for den eller?
- Hvordan er fordelingen af ressourcer nu sammenlignet med før organisationsændringerne?
- Hvordan er fordelingen af (personale)ressourcer mellem enhederne?

- Hvor mange ressourcer bruges der på kørsel?
- Har omstruktureringen givet mere plads til ledelsesnærvær i dagligdagen?
- Oplever borgerne, at der i højere grad kommer kendt personale?
- Kan personalet i højere grad udføre arbejdet af høj kvalitet?
- Er arbejdsmiljøet forbedret og dermed arbejdsglæden?
- Kan der fastholdes og tiltrækkes fagligt kompetent personale?

I evalueringen kan også inddrages en redegørelse for hvor mange omorganiseringer, der har været, og hvordan ledelsesspændet har udviklet sig.

Hvilke ressourcer kræves

Det forudsættes, at der indenfor MSOs egen ramme kan afsættes ressourcer til denne evaluering.

På vegne af byrådsgruppen

Katrine Vinther Nielsen, Enhedslisten

Sagsforløb

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 01-12-2022

Punktnummer: 13

Fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 1. december 2022.

Udvalg: Sundheds- og Omsorgsudvalget

Dato: 07-12-2022

Punktnummer:

Udsat.

Bilag

Beslutningsforslag

Byrådsdebat (påført 06.12.2022)

Udvalgserklæring

Kommissorium for serviceeftersyn af organisering, udkast

Punkt 6: Belysning af partiernes budgetforslag

EMN-2023-009752

Beslutninger

Udvalget blev orienteret om de vedlagte belysninger og gav input til samme.

Bilag

Oversigt belysninger

Belysning af partiernes budgetforslag B2024

Punkt 7: Forventet regnskab

EMN-2023-009752

Beslutninger

Udvalget blev orienteret af forvaltningen.

Bilag

Præsentation Forventet regnskab

Punkt 8: Selvstyrende og selvvisiterende teams

EMN-2023-009752

Beslutninger

Udvalget blev orienteret jf. vedlagte præsentation. Beskrivelse med baseline for udviklingen f.eks. 1/9 eftersendes til udvalget.

Bilag

Præsentation Selvstyrende og selvvisiterende teams

Punkt 9: Mundtlige orienteringer

EMN-2023-009752

Beslutninger

Udvalget blev orienteret vedrørende Alpedalen, Madsbjerg og plejeboliger i Malling.

Punkt 10: Sager på vej

EMN-2023-009752

Beslutninger

Ingen bemærkninger.

Bilag

Sager på vej til byrådet og Magistraten 2023 - Sundhed og Omsorg

Punkt 11: Årshjul for Sundheds- og Omsorgsudvalget

EMN-2023-009752

Beslutninger

Ingen bemærkninger.

Bilag

Årshjul for Sundheds- og Omsorgsudvalget

Punkt 12: Eventuelt

EMN-2023-009752

Beslutninger

Udvalget blev orienteret, jf. vedlagte materiale.

Bilag

Program for besøg på Hjælpemiddelcenteret 4. september 2023

Invitation til KL's Ældre- og Sundhedskonference 12. oktober